31974L0061

L 38/22 *EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS* 1974 2 11

TARYBOS DIREKTYVA

1973 m. gruodžio 17 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių sergėjimo įtaisus, suderinimo

(74/61/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [2],

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos motorinės transporto priemonės privalo atitikti pagal nacionalines teisės normas, *inter alia,* reglamentuoja tokių transporto priemonių sergėjimo įtaisus;

kadangi šie reikalavimai pavienėse valstybėse narėse skiriasi; kadangi dėl to būtina, kad visos valstybės narės arba papildytų, arba vietoje galiojančių jose nuostatų priimtų vienodus reikalavimus ypač siekdamos, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, kuri buvo svarstoma 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvoje dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą [3], suderinimo, galėtų būti taikoma kiekvienam transporto priemonės tipui;

kadangi patartina atsižvelgti į pagrindinius techninius reikalavimus, kuriuos yra nustačiusi JTO Europos ekonomikos komisija savo Reglamente Nr. 18 [4] („Vienodos transporto priemonių patvirtinimo nuostatos, atsižvelgiant į tų priemonių sergėjimo įtaisus“), kuris yra pridėtas prie 1958 m. kovo 20 d. sutarties dėl motorinės transporto priemonės įrangos ir sudėtinių dalių patvirtinimo ir abipusio pripažinimo vienodų sąlygų,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šioje direktyvoje „motorinė transporto priemonė“ – tai kiekviena skirta naudoti kelyje, su kėbulu arba be jo, turinti bent 4 ratus, kurios maksimalus konstrukcinis greitis viršija 25 km/h, transporto priemonė, išskyrus bėgiais važiuojančias transporto priemones, žemės ūkio traktorius ir mechanizmus, taip pat statybos įrenginius.

2 straipsnis

Jokia valstybė narė dėl priežasčių, susijusių su transporto priemonės sergėjimo įtaisu, negali atsisakyti suteikti EEB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą transporto priemonei, jeigu tas įtaisas atitinka I priede nurodytus reikalavimus.

3 straipsnis

Jokia valstybė narė dėl priežasčių, susijusių su transporto priemonės įtaisu, negali atsisakyti arba uždrausti parduoti, registruoti, pradėti eksploatuoti ar naudoti transporto priemonę, jeigu tas įtaisas atitinka I priede nurodytus reikalavimus.

4 straipsnis

Tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė imasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrinta, jog jai būtų pranešta apie kiekvieną I priedo 2.2 punkte nurodytos sudėtinės dalies arba techninės charakteristikos pakeitimą. Tos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendžia, ar turėtų būti atliekami nauji modifikuoto tipo bandymai ir ar turėtų būti parengta nauja ataskaita. Jeigu tų bandymų metu nustatoma, kad šios direktyvos reikalavimų nesilaikoma, leidimas taikyti pakeitimą nesuteikiamas.

[1] OL C 112, 1972 10 27, p. 16.
[2] OL C 60, 1973 7 26, p. 12.
[3] OL L 42, 1970 2 23, p. 1.
[4] EEB, Geneva, E/EBE/324 – E/EBE/TRANS/505/redag. 17 pried.

5 straipsnis

Visi būtini pakeitimai, kad I ir II priedų reikalavimai būtų sutvarkyti taip, jog būtų atsižvelgta į technikos pažangą, priimami pagal 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo 13 straipsnyje nustatytą tvarką.

6 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių įstatymų nuostatų tekstai būtų pateikti Komisijai.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1973 m. gruodžio 17 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

I. NØRGAARD

I PRIEDAS ([1])

TAIKYMO SRITIS, PARAIŠKA SUTEIKTI EEB TIPO PATVIRTINIMĄ IR TECHNINIAI REIKALAVIMAI

1. ĮTAISO ĮRENGIMAS

Kiekvienoje 1970 m. vasario 6 d. direktyvos I priede apibrėžtoje M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėje turi būti įrengtas įtaisas, užtikrinantis, kad transporto priemonė nebūtų naudojama neteisėtai. To įtaiso kitų kategorijų transporto priemonėse įrengti nėra privaloma.

2. APIBRĖŽIMAI

Šioje direktyvoje:

(2.1.)

2.2. „transporto priemonės tipas“ – tai, atsižvelgiant į užtikrinimą, kad transporto priemonė nebūtų naudojama neteisėtai, tokiais pagrindiniais atžvilgiais nesiskirianti motorinių transporto priemonių kategorija:

2.2.1. gamintojo pateiktu transporto priemonės tipo aprašu;

2.2.2. transporto priemonės sudėtinės dalies arba dalių, kurią (-ias) valdo apsauginis įtaisas, išdėstymu ir projektu;

2.2.3. apsauginio įtaiso tipu;

2.3. „apsauginis įtaisas“ – tai sudėtinių dalių, skirtų užtikrinti, kad transporto priemonės nebūtų galima naudoti neteisėtai, visuma. Apsauginis įtaisas įrengiamas įtaisą, užtikrinantį, kad įprastomis valdymo priemonėmis variklio nebūtų galima paleisti, sujungiant su 1 iš toliau pateiktų įtaisų. Apsauginis įtaisas gali veikti:

— vairavimą,

— pavarų perjungimo priemones,

— pavarų dėžę, arba

— gali užtikrinti, kad variklio nebus galima paleisti.

2.3.1. Įtaisai, užtikrinantys, kad nebūtų galima išjungti transporto priemonės stabdžių, „apsauginiais įtaisais“ nelaikomi.

(2.4.)

2.5. „vairo mechanizmas“ – tai vairuotojo tiesiogiai valdoma vairo mechanizmo dalis, vairo kolonėlė ir pagalbiniai jos gaubtai, vairo velenas, vairo pavaros dėžė bei visos kitos energijai absorbuoti skirtos sudėtinės dalys, jeigu būtų atsitrenkta į vairaratį.

3. PARAIŠKA SUTEIKTI EEB TIPO PATVIRTINIMĄ

3.1. Paraišką patvirtinti transporto priemonės, atsižvelgiant į įtaisą, užtikrinantį, kad transporto priemonė nebūtų naudojama neteisėtai, tipą įteikia transporto priemonės gamintojas arba tinkamai įgaliotas jo atstovas.

3.2. Su paraiška turi būti įteikta po 3 toliau nurodytų dokumentų egzempliorius ir nurodoma tokia informacija:

([1]) Priedo tekstas beveik atitinka JTO Europos ekonomikos komisijos reglamento Nr. 18 tekstą, visų pirma yra vienodas punktų skaičius, dėl šios priežasties, kai Reglamento Nr. 18 punktas atitikmens šioje direktyvoje neturi, skaičius kaip nuoroda pateiktas skliaustuose.

3.2.1. išsamus transporto priemonės tipo aprašas, atsižvelgiant į valdiklio arba agregato, kurį apsauginis įtaisas valdo, išdėstymą ir projektą;

3.2.2. apsauginio įtaiso ir jo tvirtinimo transporto priemonėje laikiklio atitinkamo mastelio brėžiniai, kuriuose matyti pakankamai detalių;

3.2.3. techninis įtaiso aprašas.

3.3. Už tipo patvirtinimo bandymų atlikimą atsakingai techninei tarnybai pristatoma:

3.3.1. tipo, kuris turi būti patvirtintas, reikalavimus atitinkanti pavyzdinė transporto priemonė, ir

3.3.2. techninės tarnybos prašymu tos transporto priemonės sudėtinės dalys, kurias ta tarnyba laiko svarbiomis, kad būtų galima atlikti 5 ir 6 punktuose nurodytas patikras.

4. EEB TIPO PATVIRTINIMAS

(4.1.)

(4.2.)

4.3. Su transporto priemonės EEB tipo patvirtinimo liudijimu pagal II priedėlyje nurodytą pavyzdį turi būti parengtas priedas.

(4.4.)

(4.4.1.)

(4.4.2.)

(4.5.)

(4.6.)

5. BENDRIEJI TECHNINIAI REIKALAVIMAI

5.1. Apsauginis įtaisas suprojektuojamas taip, kad jo veikimą būtų būtina nutraukti, jeigu siekiama:

5.1.1. įprastu valdikliu paleisti variklį, arba

5.1.2. transporto priemonę vairuoti arba pavažiuoti į priekį, paleidus jos variklį.

5.2. Kai įtaisas veikia, tų jo dalių, kurios būtinos, kad būtų laikomasi pirmiau minėto 5.1.2 punkto sąlygos, paprastomis priemonėmis padaryti neveiksmingomis nėra įmanoma.

5.3. Variklis paleidžiamas ir 5.1 punkto reikalavimų laikomasi pasukant 1 spynos raktą; išskyrus 6.1.6 punkte nustatytą atvejį, rakto negalima visiškai ištraukti iš spynos, jeigu 5.1 punkte nurodytas apsauginis įtaisas veikia arba yra parengtas veikti.

5.4. Pirmiau minėtame 5.1 punkte nurodytas apsauginis įtaisas suprojektuojamas taip, kad jo nebūtų galima greitai ir neatkreipiant dėmesio atidaryti, padaryti jį neveiksmingu arba sugadinti.

5.5. Apsauginis įtaisas transporto priemonėje įrengiamas kaip neišardomai tvirtinamos įrangos dalis. Apsauginis įtaisas įrengiamas taip, kad net nuėmus to įtaiso korpusą, kai įtaisas yra įjungtas, jį būtų galima išardyti tik specialiais įrankiais. Jeigu apsauginį įtaisą būtų įmanoma padaryti neveiksmingu pašalinus varžtus, tuos varžtus, jeigu tai nėra tokie varžtai, kurių negalima atsukti, uždengia įjungto apsauginio įtaiso sudėtinės dalys.

5.6. Spyna patikimai surenkama apsauginiame įtaise.

5.7. Taikomose spynose yra ne mažiau kaip 1 000 skirtingų derinių, t. y. 1 derinį atitinkantis raktas vidutiniškai gali atrakinti ne daugiau kaip 1 spyną iš 1 000. Vieno tipo transporto priemonėse kiekvieno tipo derinys pasitaiko maždaug kartą iš 1 000.

5.8. Apsauginiai įtaisai yra tokie, kad nebūtų jokios rizikos, jog transporto priemonei važiuojant jie galėtų atsitiktinai įsijungti ir dėl to sumažėtų sauga.

5.9. Jeigu apsauginį įtaisą eksploatuojant būtina naudoti ne vairuotojo energiją, o kitą energijos šaltinį, tas šaltinis taikomas tik įtaiso užrakinimo ir atrakinimo sistemai suaktyvinti. Apsauginis įtaisas savo vietoje išlaikomas tik mechaninėmis priemonėmis.

5.10. Apsauginiame įtaise papildomai galima įrengti išorinį įspėjamosios garsinės signalizacijos įtaisą, kuris įsijungtų kiekvieną kartą apsauginį įtaisą mėginant atrakinti, padaryti jį neveiksmingu arba sugadinti; to įspėjamosios garsinės signalizacijos įtaiso skleidžiami signalai yra trumpi ir jie automatiškai turėtų nutrūkti ne ilgiau kaip po 30 sekundžių; tuos garsinius signalus įtaisas gali pradėti vėl skleisti tik tada, jeigu apsauginis įtaisas dar kartą įjungiamas. Be to, tuos signalus gali skleisti įprastas transporto priemonėje įrengtas įspėjamosios signalizacijos įtaisas.

(5.10.1.)

(5.10.2.)

6. SPECIALIEJI TECHNINIAI REIKALAVIMAI

Be 5 punkte nustatytų bendrųjų techninių reikalavimų, jeigu apsauginis įtaisas yra tokio tipo, kad jis sujungtas su vairo mechanizmu, pavarų dėže arba pavarų perjungimo valdikliu, tas įtaisas atitinka konkrečias to tipo įtaisui toliau nustatytas sąlygas.

6.1. **Su vairo mechanizmu sujungti apsauginiai įtaisai**

6.1.1. Su vairo mechanizmu sujungtas apsauginis įtaisas užblokuoja vairo mechanizmą.

6.1.2. Neturi būti įmanoma, kad vairo mechanizmas, kai raktas yra apsauginio įtaiso spynoje, būtų netyčia užblokuotas net tada, jeigu pradėjo veikti arba jeigu parengiamas veikti variklio paleidimą blokuojantis įtaisas.

6.1.3. Neturi būti įmanoma, kad benzininio variklio uždegimą būtų galima įjungti arba dyzelinį transporto priemonės variklį paleisti įprastu valdikliu tol, kol nebus išjungta vairo mechanizmą blokuojanti spyna.

6.1.4. Kai apsauginis įtaisas yra parengtas įtaisyti, jokiu atveju neturi būti įmanoma užtikrinti, jog to apsauginio įtaiso užšovas neužblokuotų vairo mechanizmo.

6.1.5. Įjungus apsauginį įtaisą, jo užšovo ilgis yra pakankamas, kad būtų užtikrinta, jog apsauginis įtaisas būtų veiksmingas net ir šiek tiek sudilus jo užšovui.

6.1.6. Jeigu apsauginis įtaisas yra toks, kad raktą galima ištraukti ne vairo mechanizmo užrakinimo, o kitoje padėtyje, tas įtaisas suprojektuojamas taip, jog veiksmų, kuriuos būtina atlikti, kad būtų nustatyta ta kita rakto ištraukimo padėtis, nebūtų galima atlikti netyčia.

6.1.7. Apsauginis įtaisas yra pakankamai tvirtas, kad neapgadindamas vairo mechanizmo, dėl ko galimas daiktas kiltų pavojus saugai, abejomis kryptimis vertikaliai vairo veleno ašiai ir esant statinėms sąlygoms galėtų išlaikyti 19,6 mdaN sukimo momentą.

6.2. **Su pavarų dėže sujungti apsauginiai įtaisai**

Su pavarų dėže sujungtas apsauginis įtaisas užtikrina, kad nesisuktų varantieji transporto priemonės ratai.

6.3. **Su pavarų perjungimo valdikliu sujungti apsauginiai įtaisai**

6.3.1. Su pavarų perjungimo valdikliu sujungtas apsauginis įtaisas yra tinkamas, kad juo būtų galima užtikrinti, jog pavarų nebūtų galima perjungti.

6.3.2. Jei tai yra rankomis valdomos pavarų dėžės, turi būti įmanoma, kad pavarų perjungimo svirtį būtų galima užblokuoti tik tokiose padėtyse: atbulinės eigos ir išjungtos pavaros arba tik atbulinės eigos padėtyje.

6.3.3. Jei tai yra automatinės pavarų dėžės, jas turi būti įmanoma užblokuoti tik „Stovėjimo“ padėtyje; leidžiama, kad automatines pavarų dėžes būtų galima užblokuoti „išjungtos pavaros“ padėtyje.

(7.)

(8.)

(9.)

(10.)

(11.)

II PRIEDAS

Administracijos pavadinimas

PAVYZDYS

PRANEŠIMAS DĖL MOTORINĖS TRANSPORTO PRIEMONĖS TIPO PATVIRTINIMO

(arba atsisakymo tipo patvirtinimą suteikti ar to patvirtinimo paskelbimo netekusiu galios motorinės transporto priemonės tipui, atsižvelgiant į jos sergėjimo įtaisą)

Patvirtinimo Nr .....

1. Motorinės transporto priemonės prekės pavadinimas arba ženklas .....
2. Transporto priemonės tipas .....
3. Gamintojo pavadinimas ir adresas .....
4. Jeigu yra toks, gamintojo atstovo pavadinimas ir adresas .....

   .....
5. Trumpas apsauginio įtaiso, jo pritvirtinimo priemonių bei transporto priemonės sudėtinės dalies arba funkcijos, kuriuos tas įtaisas valdo, aprašas, išskyrus variklio paleidimą, vairo mechanizmą, pavarų perjungimo valdiklį, pavarų dėžę, užtikrinant, kad nebūtų eksploatuojamas variklis [1].....

   .....

   .....
6. Transporto priemonėje įrengtas papildomas tokio tipo garsinis įspėjamosios signalizacijos įtaisas .....

   .....
7. Tipui patvirtinti transporto priemonės pristatymo data .....
8. Tipo patvirtinimo bandymus atliekanti techninė tarnyba .....
9. Tos techninės tarnybos ataskaitos parengimo data .....
10. Tos techninės tarnybos parengtų ataskaitų skaičius .....
11. Tipo patvirtinimas suteiktas/jį suteikti atsisakyta [1]
12. Vieta .....
13. Data .....
14. Parašas .....
15. Prie šio pranešimo pridedami pirmiau nurodytą tipo patvirtinimo numerį turintys tokie dokumentai:

    ..... apsauginio įtaiso ir jo pritvirtinimo priemonių bei tuo įtaisu valdomų transporto priemonės sudėtinių dalių brėžiniai, schemos ir planai,

    ..... apsauginio įtaiso ir kitų sudėtinių dalių, kurios taikomos užtikrinti, kad transporto priemonė nebūtų naudojama neteisėtai, nuotraukos.

---

[1] Nereikalinga išbraukti.